

Verksamhetsberättelse
för
Rappe- von Schmiterlowska Stiftelsen
2021

Styrelsen för Rappe- von Schmiterlowska Stiftelsen lämnar verksamhetsberättelse för år 2021, stiftelsens 62:a verksamhetsår.

Stiftelsens ändamål

Rappe- von Schmiterlowska Stiftelsen har till ändamål att främja vetenskaplig forskning på jordbrukets och skogsbrukets områden samt beträffande jordbrukets och skogsbrukets binärningar. Stiftelsens syfte avser icke undervisnings- eller kursverksamhet. Under året har 601 975 kronor (672 210) använts för stiftelsens ändamål (se redovisning under avsnitt Forskning sidan 6).

Styrelsens sammansättning

Ordinarie ledamöter

- * Landshövding Maria Arnholm, Växjö, ordförande.
- * Skog.dr Jan Fryk, Preses i Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, Stockholm.
- * Rektor Peter Aronsson, Linnéuniversitetet, Kalmar, Växjö.
- * Professor Göran Ståhl, Dekanus vid Fakulteten för skogsvetenskap vid Sveriges Lantbruksuniversitet, Umeå, till och med 2021-12-31.
- * Professor Göran Ericsson, Dekanus vid Fakulteten för skogsvetenskap vid Sveriges Lantbruksuniversitet, Umeå, från och med 2022-01-01.
- * Lagman Lars-Olle Larsson, Tingsrätten, Växjö.

Personliga suppleanter

- * För Jan Fryk: Filosofie doktor Eva Pettersson, sekreterare i Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, Stockholm.
- * För Peter Aronsson: Professor Johan Berg, Linnéuniversitetet, Kalmar, Växjö.
- * För Göran Ståhl och Göran Ericsson: Samordnare Martin Ahlström, SLU, Asa skogliga försökspark och fältforskningsstation, Lammhult.
- * För Lars-Olle Larsson: Adjunkt Patrik Olsson, Sveriges Lantbruksuniversitet, Alnarp.

Styrelsen har hållit två protokollförda sammanträden, den 14/4 som zoommöte på grund av covid 19-pandemin och den 22/9 på Tagel.

Stiftelsens sekreterare

- * Civiljägmästare Jan-Åke Lundén, Växjö.

Revisorer

- * Auktoriserad revisor Michael Johansson, KPMG, Växjö.
- * F. d. lantbruksdirektör Olle Nilsson, Växjö.

Stiftelsens organisation

Stiftelsens styrelse leder och ansvarar för verksamheten. Sekreterarens uppgifter är att verkställa styrelsens beslut och att tillse att den praktiska verksamheten följer uppgjorda planer. Den löpande verksamheten har skötts av sekreteraren med assistans av Fredrik och Malin Roos, värdeparet på Tagel. Skogsutveckling Syd AB har ansvarat för skogsförvaltningen. Fredrik Roos har ansvarat för jakten.

Tillsynsmyndighet för stiftelsen är Länsstyrelsen i Skåne län.

STIFTELSENS TOTALA VERKSAMHET

Stiftelsen skattar för inkomst av fastighet vari ingår jordbruk, skogsbruk, uthyrda fastigheter och förvaltning. Forskningsverksamheten och kapitalförvaltningen ingår ej i begreppet inkomst av fastighet och är inte föremål för inkomstbeskattning.

Stiftelsen har under sitt 62:a verksamhetsår haft en nettoomsättning på 4 018 140 kronor (3 424 632) vilket är en ökning i förhållande till föregående år med 17,3% (-10,5%). Stiftelsens rörelseresultat är 603 602 kronor (-182 253).

Överskottet från kapitalförvaltningen har ökat från 1 598 300 kronor till 1 871 042 kronor. Samtidigt har övervärdet i stiftelsens värdepappersportfölj ökat från 9 633 481 kronor till 13 877 525 kronor.

Stiftelsens mest inkomstbringande verksamhetsgren i övrigt är skogsbruket med ett överskott på 1 744 097 kronor (1 254 739). Jordbruket visar i år ett överskott på 42 179 kronor (39 516).

Stiftelsens övriga verksamhetsgrenar ger större eller mindre årliga underskott. Dessa är dock nödvändiga för att stiftelsens ändamål skall kunna uppfyllas.

Fastighetsförvaltningen med olika bostäder, fritidshus och ekonomibygnader har som syfte att vidmakthålla de olika miljöer som finns kring herrgården och kring torpställena. Totalt visar fastighetsförvaltningen ett underskott på -670 295 kronor (-958 574) efter avskrivningar.

Under året har 601 975 kronor (672 210) satsats på stiftelsens ändamål.

Under rubriken Förvaltning redovisas de gemensamma kostnaderna för hela stiftelsen. Exempel härpå är styrelsens kostnader, bokföring, förvaltning och därtill hörande kostnader. Totala kostnaden för förvaltningen uppgår till -391 846 kronor (-413 943).

SKOGSBRUKET

Tagels gård omfattar 1 212 hektar produktiv skogsmark, varav 48 ha i naturreservatet Brotorpabäck.

Skogsbruket har under verksamhetsåret haft en omsättning på 3 451 889 kronor (2 880 266), dvs en ökning med 19,8% (-12,9%) jämfört med föregående år.

Avverkningen har varit 6 631 m³sk varav ca 2 629 m³sk bestått av slutavverkning, ca 3 873 m³sk av gallring och ca 129 m³sk av vindfällen och barkborreträ. Ca 8 ha hyggesyta har tillkommit och ca 72 ha har gallrats, varav ca 1 ha som första gallring och ca 71 ha som senare gallring. Avverkningarna har utförts av A. Ringströms Skog AB.

Totalt har 5 775 m³fub avverkats. Därav var 2 138 m³fub slutavverkning, 3 283 m³fub gallring, 105 m³fub övrig avverkning och 249 m³fub bränsleflis. Intäkterna var 579 kr/m³fub och avverkningskostnaderna 159 kr/m³fub, vilket gav ett totalt netto på 420 kr/m³fub. I jämförelse med föregående år är nettot 7 kr/m³fub lägre.

Resultatet från jakten har minskat. Antalet skjutna älgar var 3 (3), rådjur 4 (6), dovhjortar 1 (0) och vildsvin 11 (18). Utöver detta har 0 (1) fältharar, 8 (6) rävar, 1 (4) grävlingar fällt. Uppgifterna avser eget jaktområde, ca 887 ha, exklusive småvilt och älgkalv inom jaktområdet Mon, 205 ha, som är utarrenderat. Den totala avskjutningen på hela jaktområdet inklusive upplåten jaktmark, sammanlagt ca 1 388 ha, var 5 (5) älgar, 21 (23) rådjur, 1 (0) Dovahjortar, 15 (25) vildsvin, 7 (5) fältharar, 14 (11) rävar, 3 (7) grävlingar, 0 (1) minkar, 0 (1) mårdar och 2 (0) kråkor. Jakt på råbock, vildsvin, räv, grävling och kanadagås har, som föregående år, upplåtits under 8 jakt dagar för högst 10 personer per dag. Av dessa har 6 jakt dagar utnyttjats, av 1-5 personer per dag. Dessutom har jakt på vildsvin och rådjur upplåtits under 2 dagar för 13 jägare per dag. Sammanlagt har korttidsjakten uppgått till 40 (41) jakt dagar.

Intäkter	Kvantiteter m ³ fub		Kr	
	2021	2020	2021	2020
Barr- och lövtimmer	3 240	3 127	2 442 160	2 085 580
Barr- och lövmassaved	2 001	1 517	779 720	611 943
Övrigt virke (kubb, flis mm)	534	259	122 465	73 706
Summa	5 775	4 903	3 344 345	2 771 229
Jakt och kött			107 544	109 037
Summa			3 451 889	2 880 266

Kostnader	2021	2020
	Avverkningskostnader	920 996
Markberedning	0	73 213
Plantering, sådd	252 648	76 440
Röjningar	120 412	298 226
Bekämpning	41 315	19 505
Vägar, diken	31 501	169 403
Skogsbruksplan mm	59 701	56 255
Förvaltningskostnader	235 295	205 800
Försäkringar	27 960	33 979
Övriga kostnader	18 286	18 366
Summa	1 708 114	1 627 757

Den för året planerade markberedningen har uppskjutits till 2022. Nyplantering har utförts på 19 ha till en kostnad av 13 228 kr/ha. Behandling mot vilt har utförts på 26 ha till en kostnad av 1 949 kr/ha. 14 ha ungskog har röjts till en kostnad av 4 299 kr/ha. Vägunderhåll har utförts till en kostnad av 31 501 kr. Plantering har utförts av Wito Skogsservice AB och och röjning av Wito Skogsservice AB och A. Ringströms Skog AB.

Med utgångspunkt från skogsbruksplanen har under året ca 6 631 m³sk avverkats och tillväxten har under samma tidsperiod varit ca 6 910 m³sk. Således har 96% (83%) av beräknad tillväxt avverkats. Tillväxten i naturreservatet Brotorpabäck ingår ej.

Skogsutveckling Syd AB har ansvarat för den skogligen verksamheten. Stiftelsen har en fordran på Skogsutveckling Syd AB på 1 682 876 kronor plus moms. Likvid har erhållits i februari 2022.

Resultaträkning skogsbruk	2021	2020
Intäkter	3 451 889	2 880 266
Kostnader	-1 708 114	-1 627 757
Rörelseresultat	1 743 775	1 252 509
Ränteintäkter	399	2 230
Räntekostnader	-77	0
Resultat efter finansiella poster	1 744 097	1 254 739

Resultatet för skogsbruket är 1 744 097 kronor (1 254 739) vilket är en ökning med 39,0% (-28,9%).

JORDBRUKET

Jordbruket har under verksamhetsåret haft en omsättning på kronor 66 700 (66 700) vilket är oförändrat (0%) i jämförelse med föregående år.

Intäkter	2021	2020
Arrendeintäkter	41 100	41 100
Hyra ladugård och stall	25 600	25 600
Summa	66 700	66 700

Kostnader	2021	2020
Försäkringar	22 367	27 184
Övriga fastighetskostnader	2 154	0
Summa	24 521	27 184

Resultaträkning jordbruk

	2021	2020
Intäkter	66 700	66 700
Kostnader	-24 521	-27 184
Rörelseresultat	42 179	39 516

Jordbruket redovisar ett resultat på 42 179 kronor (39 516) vilket är en ökning med 6,7% (-11,2%).

FASTIGHETER

Till denna verksamhetsgren förs intäkter och kostnader för den fastighetsförvaltning som stiftelsen har för sina jordbruksfastigheter och andra fastigheter. Denna verksamhetsgren omsatte (exklusive bidrag och försäkringsersättning) 499 550 kronor (477 668) vilket är en ökning med 4,6% (4,5%).

Intäkter	2021	2020
Logi	7 100	8 000
Hysesintäkter Permanentboende	291 600	281 700
Hysesintäkter Fritidshus	150 925	149 050
Uthyrning av personal	31 535	28 090
Övriga intäkter	18 390	10 828
Summa	499 550	477 668
Återbäring från FORA	18 178	0
Försäkringsersättning	21 169	0
Summa	538 897	477 668

Kostnader	2021	2020
Trädgård	95 717	321 140
Personalkostnader	496 594	444 933
Vatten och renhållning	20 691	21 588
Elektricitet och eldningsolja	266 226	175 249
Försäkringar	64 144	78 091
Underhåll inventarier	8 897	9 874
Underhåll byggnader och mark	66 420	188 685
Fastighetsskatt	42 187	42 187
Övriga fastighetskostnader	17 258	21 300
Förbrukningsmaterial	49 886	54 231
Summa	1 128 020	1 357 278

Posten "Uthyrning av personal" avser arbete som Fredrik Roos utfört i skogsbruket och som debiterats Skogsutveckling Syd AB.

I fastighetsförvaltningen ingår även kostnaderna för underhåll av trädgårdsanläggningarna och parken kring huvudbyggnaden. Trädgårdsrådet har haft ett möte, digitalt på grund av Covid-19-pandemin. Arbetet med vårdplan för park och trädgård har slutförts. Vårdplanen utgör ett mycket värdefullt underlag för det fortsatta arbetet. En del av förslagen i vårdplanen har genomförts. Sålunda har vårdparet börjat skriva skötseldagbok. Sly har röjts bort vid stenmurarna längs Strandavägen och Badhusvägen. Vidare har ekhäckarna i rundeln i trädgården i väster klippts ned till ungefär halva höjden och kompletterats med planter från slänten vid tvättstugan. Provet med att klippa gräset kortare där det tidigare varit grusgångar för att få en tydligare bild av hur trädgården sett ut, har fortsatt. Det har dock visat sig svårt att få en tydlig skillnad mellan gräsmatta och "gångar". Det tidigare påbörjade arbetet med jordförbättring i rabatterna har fortsatt.

Posten "Underhåll byggnader och mark" har under året haft relativt begränsad omfattning.

En tidigare raserad del av norra stenvuren i trädgården har reparerats. En ny kabel har lagts mellan Stallet och Magasinet, då den gamla skadats av åsknedslag. Spisen i norra lägenheten i Tagel 7 skadades också av åskan och har bytts ut. Fem nya ekbord med bänkar för utomhusbruk har tillverkats av ek från gården. Grindar för passage genom stängslet runt Näshagen har satts upp längs vandrings slingan Systerboken. Den gamla vedboden vid Magasinet har rustats upp av hyresgästen i Västra flygeln, för att användas om hönshus. I Västra flygeln har kökstaket målats av hyresgästen.

En del reparations och underhålls arbeten har genomförts av hyresgästerna till fritidshusen. Det stora fönstret till skolsalen i Gäddeviks skola har renoverats och målats och en invändig takskada lagats. Stiftelsen har även bekostat material till fasadmålning och fönsterunderhåll mm för Lilla Gäddevik "Anna-Stinas", Sandvik, Kristiansboda och Axels.

Resultaträkning fastigheter	2021	2020
Intäkter	538 897	477 668
Kostnader	-1 128 020	-1 357 278
Resultat före avskrivningar	-589 123	-879 610
Avskrivningar inventarier	-11 385	-8 443
Avskrivningar byggnader och mark	-69 787	-70 521
Resultat efter avskrivningar	-670 295	-958 574

I ett jordbruks- och skogsföretag är kostnaderna för att hålla fastighetsbeståndet i skick stora. Styrelsen försöker att kontinuerligt vidmakthålla fastighetsbeståndet så att bostäder med åretruntboende håller modern standard.

Denna verksamhetsgren har ett underskott före avskrivningar på -589 123 kronor (-879 610), dvs underskottet har jämfört med föregående år minskat med -33,0% (-42,0%).

FORSKNING

Forsknings- och försöksverksamheten på Tagel bedrivs i huvudsak av Sveriges Lantbruksuniversitets skogsvetenskapliga fakultet, som har ett flertal försök utlagda. Försöksverksamhet bedrivs även av Skogforsk. Försöken läggs ut och följs upp i samråd med stiftelsen och med viss service därifrån.

Klimatstationen lämnar data om väder och vind på Tagel. Asa försökspark sköter stationen och erhållna värden skall kunna användas av forskare. Stiftelsen erhåller årliga rapporter.

Ulf Johansson vid Tönnersjöhedens Försökspark, Sveriges Lantbruksuniversitet är vetenskaplig ledare för forskningen på Tagel.

Pågående forskning med Stiftelsens medverkan

I bilaga 1 finns årsrapporten för SLU:s forskningsverksamhet på Tagel. I bilaga 2 redovisar Skogforsk och SLU slutrapporten *Etablering av högproduktiva förädlade bestånd med låg markpåverkan – är det möjligt?* I bilaga 3 redovisar SLU slutrapporten *Plantering av douglasgran under lågskärm av naturligt föryngrad björk*. Väderåret 2021 med väderstatistik från Tagel redovisas i bilaga 4.

Forskningsanslag

Under verksamhetsåret har följande anslag betalats ut:	2021	2020
Till SLU för skogliga försök mm	535 000	570 000
Till Skogforsk	66 975	102 210
	601 975	672 210

KAPITAL

Inom kapitalförvaltningen redovisas stiftelsens förvaltning av kapitalet. Intäkterna utgörs av aktieutdelningar, ränteintäkter och realisationsvinster.

Stiftelsen har sina kapitaltillgångar investerade i svenska aktier, aktiefonder, aktieindexobligationer, på specialinlåningskonto och på annat räntebärande sätt. Av stiftelsens likvida tillgångar vid årsskiftet var 30,5% (21,5%) placerade i svenska aktier, 6,1% (12,8%) i utländska aktier, 16,1% (14,1%) i svenska aktiefonder, 17,6% (15,2%) i utländska aktiefonder, 7,8% (9,0%) i svenska räntefonder, 4,4% (5,0%) i utländska räntefonder och resten eller 17,5% (22,4%) i kontanta medel.

Stiftelsens totala kapital i form av kortfristiga placeringar och likvida medel har ökat med 14,3% (7,1%) och har nu marknadsvärdet 45 267 911 kronor (39 602 129). Bokfört värde är 31 390 386 kronor (29 968 648) eller 69,3% (75,7%) av det totala värdet vid årets slut. Således har övervärdet i stiftelsens värdepappersportfölj ökat från 9 633 481 kronor till 13 877 525 kronor.

Resultaträkning kapital

Intäkter	2021	2020
Utdelning aktier	404 315	169 842
Ränteintäkter	21 367	22 000
Distributionsersättning	115 083	101 446
Realisationsresultat från kortfristiga placeringar	1 450 488	1 407 674
	1 991 253	1 700 962
Kostnader	2021	2020
Förvaltning mm	-120 211	-101 761
Räntekostnader mm	0	-901
	-120 211	-102 662
Resultat	1 871 042	1 598 300

FÖRVALTNINGEN

Till denna verksamhetsgren förs kostnader och intäkter för stiftelsens gemensamma förvaltning, styrelsens kostnader mm. Förvaltningen har under året omsatt 3 114 kronor (2 924).

Intäkter	2021	2020
Försäljning böcker	3 114	2 924
	3 114	2 924

Kostnader	2021	2020
Hushållet	5 133	1 366
Personalkostnader	164 592	159 445
Bokföring, revision	191 482	229 575
Telefon, porto	5 040	6 045
Försäkringar	12 518	11 949
Övriga kostnader	16 195	8 487
	394 960	416 867

Verksamheten under året har delvis präglats av Covid-19-pandemin. En del fysiska möten har ersatts med digitala.

Stiftelsens hemsida som har adressen <https://www.tagel.nu/> har uppdaterats under året.

Huvudbyggnaden har under året haft ca 242 (14) gäster eller besökare och ca 58 (46) övernattningar. Sekreteraren har besökt Tagel vid relativt få tillfällen. Kostnaderna för sekreterarens arbete ligger under rubriken personalkostnader.

Följande besök och besöksgrupper har under året tagits emot i huvudbyggnaden på Tagel:

20/3 Tomas Söderström, 6 st.

27/5 Bo Jansson, 8 st.

7/6 Klass 2, Moheda Skola, 35 st.

12/6 Oskar Hult, 10 st.

21/6 Hjortsbega Trädgårdsförening, 11 st.

2/8 Släktingar till Hanna Borrie, 15 st.

26/8 Aktiva Seniorer Värnamo, 38 st.

11/9 Henrik Holmberg angående filmmanus om Adelheids liv, 10 st.

12/9 Helen Nilsgren, 5 st.

22/9 Styrelsemöte, 8 st.

12/10 Kurs i och arbete med stenmursrenovering, 5 st.

28/10 Skogsutveckling Syd AB, peronalmöte, 9 st.

30/10 Mistelås Hembygdsförening, 40 st.

5/12 Adventskaffe, 30 st.

12/12 Kristin Söderlind, 12 st.

Magasinet har upplåtits till följande:

7/6 Jonas Rylander, studentfirande, ca 40 st.

17/8 Alvesta Mellersta ÄSO, ca 15 st.

7/9 Alvesta Mellersta ÄSO, ca 15 st.

26/10 Alvesta Mellersta ÄSO, ca 15 st.

Magasinet har även använts för fika eller lunch av några av grupperna som kommit till Tagel på guidning.

Strövstigen Systerboken har besökts i ungefär samma omfattning som föregående år.

Totalt har mer än 327 (187) personer besökt Tagel och många av dem har informerats om stiftelsens verksamhet, herrgårdens historik och om dagens forskningsverksamhet.

Familjegraven på Mistelås kyrkogård sköts av kyrkogårdsförvaltningen i Moheda. Under året har Carolina Lindström, som bor i Västra flygeln och är kyrkvaktmästare, sett till att det funnits färskas blommor på graven under den tid då blommor funnits att plocka i trädgården.

Till hjälp med upprättande av bokslut, årsredovisning och deklaration anlitar stiftelsen Advice Revision i Växjö AB.

Resultaträkning Förvaltning	2021	2020
Intäkter	3 114	2 924
Kostnader	-394 960	-416 867
Rörelseresultat	-391 846	-413 943

Tack

Stiftelsens styrelse önskar framföra sitt stora tack till institutioner och organisationer, som under verksamhetsåret i olika avseenden biträtt stiftelsen i dess arbete.

Fredrik och Malin Roos tackas särskilt för det stora arbete de lagt ner på herrgården och miljön däromkring så att besökare upplever att Tagel är levande och ett hem i enlighet med donators önskemål.

Disposition av stiftelsens vinst

Styrelsen beslutar att stiftelsens fria egna kapital som uppgår till 16 698 980 kronor disponeras sålunda:

Avsättning till värdesäkringsfond	733 987
För stiftelsens ändamål *	336 443
Balanseras i ny räkning	15 628 550
Summa	16 698 980

*) = 80 % av avkastningen från kapitalförvaltningen (ränta och utdelning minus kostnader för kapitalförvaltningen).

RESULTATSAMMANSTÄLLNING

	2021	2020
Skogsbruk (sid 3-4)	+ 1 744 097	+ 1 254 739
Jordbruk (sid 4)	+ 42 179	+ 39 516
Fastigheter (sid 5-6)	- 670 295	- 958 574
Kapital (sid 7)	+ 1 871 042	+ 1 598 300
Förvaltning (sid 7-9)	- 391 846	- 413 943
Årets resultat efter finansiella poster	+ 2 595 177	+ 1 520 038

PA

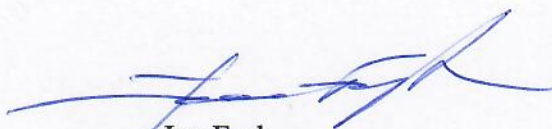
Beträffande resultatet i övrigt för verksamheten under 2021 samt den ekonomiska ställningen på balansdagen hänvisas till stiftelsens årsredovisning.

Underskrifter

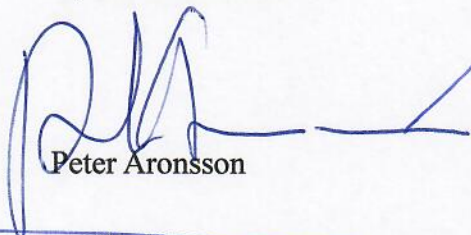
Växjö den 20 april 2022

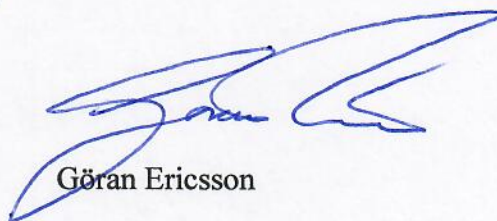
Maria Arnholm
Styrelseordförande

Jan Fryk

Peter Aronsson

Göran Ericsson

Lars-Olle Larsson

Jan-Åke Lundén
Stiftelsens sekreterare